

ВАТАН УЧУН, МИЛЛАТ УЧУН, ХАЛҚ УЧУН!

2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

ЯНГИ

Ижтимоий-сиёсий газета

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЎЗБЕКИСТОН

№ 150 (1476), 2025 йил 24 июль, пайшанба

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

ИШ УСЛУБИ ЎЗГАРИБ, ТИЗИМГА СУНЪИЙ ИНТЕЛЛЕКТ ЖОРИЙ ҚИЛИНАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 23 июль куни
Хисоб палатасининг фаолияти ҳамда ижро
тизимини такомиллаштириш чора-тадбирларига оид
тақдимот билан танишди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 10 июлдаги “Бюджет маблағларидан фойдаланиш устидан молиявий назоратни кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармониغا мувофиқ, Хисоб палатасининг иш услуби ўзгарди, унинг ваколатлари кенгайтирилди. Эскича текширувлардан воз кечилиб, молиявий, мувофиқлик, самарадорлик ва стратегик аудит тизими жорий қилинди.

Эндиликда бу палата фақат назорат қилувчи эмас, балки бюджет интизомига қўмаклашувчи ҳамкор идорадир. Шу боис, асосий эътибор молиявий интизом бўзилишининг олдини олиш, бунинг омилларини таҳлил қилишга қаратилмоқда.

Масалан, бу йил 6 ойда ўтказилган аудит тадбирлари натижасида 5 триллион 600 миллиард сўм самарасиз бюджет харажатлари қисқартирилган, бюджетга 5 триллион сўм қўшимча тушум имконияти аниқланган.

Мамлакатимиз иқтисодиёти изчил ўсиб бормоқда. Бу, ўз навбатида, молиявий назорат қўламини ва иш ҳажмини ҳам оширади. Бунни қамраб олишининг самарали йўли — рақамлаштириш. Шу мақсадда “Масофавий аудит” ахборот тизими ишга туширилган. Ҳозиргача у орқали 4 триллион сўмлик камчиликлар бартараф этилган.

Тақдиротда энди тизимга сунъий интеллектни жорий қилиб, камчиликларни келтириб чиқараётган омилларни бартараф этиш вазифаси қўйилди.

Ўтган йили 12 та вазирликда молиявий назорат бўйича ташкил қилинган ситуацион марказларнинг кўрсаткичлари қайд этилиб, бу тизим жорий йилда яна 10 та вазирлик ва идорага кенгайтирилиши белгиланди. Шу билан бирга,

бюджет ташкилотларида ички аудит ва ички назорат тизимларини такомиллаштириб, Хисоб палатаси билан ахборот алмашувини кучайтириш бўйича топшириқ берилди.

Президент фармонида асосан, давлат аудити халқаро стандартлар даражасига чиқарилмоқда. Хисоб палатаси ходимлари бир йил давомида халқаро аудиторлар билан биргаликда ишлаб, тажриба тўплади. Натижада ташқи қарз ҳисобидан бўлаётган лойиҳалар халқаро мезонлар асосида аудитдан ўтказилмоқда. Бундай тартибни лойиҳаларнинг илк босқичларидан бошлаш муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

Шу йил 16 июнь куни ислохотлар натижадорлиги таҳлили бўйича ўтказилган видеоселектор йиғилишида Хисоб палатасига “Халқ назорати” платформасини барча ҳудудларда йўлга қўйиш топширилган эди. Тақдиротда мутасаддилар бу борада бошланган ишлар ва зарур чора-тадбирлар тўғрисида ахборот берди.

Бу тизим орқали қурилиш, инфратузилма, коммунал хизматлар, энергия таъминоти, транспорт, йўл, экология каби соҳалардаги муаммолар бўйича хабар берилади. Уларни ҳал қилиш учун порталга барча вазирлик, идора ва ҳокимликлар уланади.

Ҳозирги кунда бу дастурни сунъий интеллект асосида такомиллаштириш, вертикал назорат тизимини йўлга қўйиш, колл-марказлар ташкил этиш бўйича ишлар олиб боришмоқда.

Давлатимиз раҳбари мутасаддиларга ижро интизомини мустаҳкамлаш, бюджет маблағларидан мақсадли фойдаланиш ва тежамкорликни таъминлаш бўйича кўрсатмалар берди.

Буюк ўзбек йўли

МИНГДАН МИЛЛИОНГА АЙЛАНАЁТГАН ҚУВВАТ

ЁХУД УЧИНЧИ РЕНЕССАНСНИ БАРПО ҚИЛАЁТГАН ФИДОЙИЛАР

Замонавий дунё бугунги кунда тараққиётнинг мисли қўрилмаган зиддиятли палласига киргани, жамиятларнинг кечаги мувозанати бугунга тўғри келмай қолаётгани ҳақида бот-бот бонг урилмоқда. Турли мамлакатларнинг кишилари тонгни “Энди нима бўлади?” деган хавотир билан қарши олаётгани рости. “Дунё ўзгариб кетди, биз билган дунё қолмади!” дейишмоқда одамлар.

Давоми 3-бетда

Ўзбекистондан “Янги Ўзбекистон” гача: ЙЎҚОТИЛГАН ҚАЛЪНИ ИЗЛАБ...

Германиялик сиёсий шарҳловчи, “Berliner Zeitung” нашри Геосиёсат бўлими раҳбари Томас Фасбендернинг сиёсатшунос Қудратилла Рафиқов билан суҳбати

Бундан бир муддат олдин Германиянинг нуфузли “Berliner Zeitung” нашри сиёсий шарҳловчиси, нашр Геосиёсат бўлими раҳбари Томас Фасбендернинг сиёсатшунос Қудратилла Рафиқов билан суҳбатини эълон қилганди.

Мамлакатимизнинг яқин ўтмиши, бугуни, келажаги ва минтақадаги сиёсий эврилишлар тўғрисида мулоҳаза юритилган “Ўзбекистондан “Янги Ўзбекистон” гача: йўқотилган қалъни излаб...” сарлавҳали ушбу мақола ўз вақтида ўзбек тилига ўгирилиб, эълон қилинганди. Мазмун-моҳияти,

қўтарилган масалаларнинг долзарблиги, қолаверса, Президентимизнинг сиёсий иродаси, халқпарвар ва миллатпарвар сиёсати, шунингдек, минтақа микросиёсати ташаббуслари ва ёрқин натижалари асосли фактлар, далиллар орқали раван тилда шарҳлангани учун ҳам айни суҳбат ҳеч маҳал ўз долзарблигини йўқотмайди деб ўйлаймиз.

Шу боис, бугун ўқувчиларимизга икки сиёсатшунос ўртасида кечган музоҳабани улашишни лозим топдик.

Давоми 4-5-бетларда

5 ТАШАББУС — ЭЗГУ ҲОЯ

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР БЕРАЁТГАН УЛКАН ИМКОНИАТЛАР

Ҳар бир миллат келажак авлодда қомилликни қўришни орзу қилади. Шу боис, бугунги кунда юртимизда замонавий билим ва қўникмаларга эга, мамлакатнинг муносиб келажаги учун жавобгарликни ўз зиммасига ола биладиган, интилувчан ва серғайрат ёшларни тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Турли зиддиятлар кучайиб бораётган бугунги дунё манзараларида ёшларимизнинг маънавий иммунитетини кучайтириш, уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш ҳар қачонгидан ҳам долзарброқ эканини замоннинг ўзи кўрсатиб турибди.

Давлатимиз раҳбари томонидан 2019 йилда ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича илгари сурилган 5 та муҳим ташаббус доирасида ёшларга эътиборни кучайтириш, ёш авлодни маданият, санъат, жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш, уларда ахборот техно-

логияларидан тўғри фойдаланиш қўникмасини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб қилиш, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш масалалари юзасидан муҳим ва жиддий вазифалар ижросига киришилди.

Давоми 8-бетда

ТОПГАН ТОЖУ ДАВЛАТИНГ АБАДИЙ ПОЙДОР БЎЛСИН

Мен бир шеърлар бошладим — тонглар тонготар бўлсин,
Бошлаган ҳар бир шеърим элимга мадор бўлсин,
Топган тожу давлатинг абадий пойдор бўлсин,
Давлатингни қўтлашга давлатлар қатор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Тўлиб-тошиб қуйласам сел бўлди қўнғилларим,
Шеъримнинг дарёсига тор келди соҳилларим,
Жўшқин соғинчларимга жўр бўлди сингилларим,
Элим бахтиёр бўлсин, юртим барқарор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Шеърлар айта бошласам авж, баланд пардаларда,
Минг-минг ўғил-қизларим қўзғалди парталарда.
Шу жоним садқалар-да, шу жоним садқалар-да!
Янги мактабларингга бор-будим нисор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Мен эски замонлардан айтмайман, деб қасд қилдим,
Ҳам қўхна армонларга қайтмайман, деб қасд қилдим.
Шу шеъримда мен шу гал шу ишларни лафз қилдим.
Замон — дорилмондир, мангу навбаҳор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Бўлар элнинг боласи ўзи маълум бергайдир,
Юз минг ўсмир дастурчи илму улум бергайдир,
Мендай юз минг шoirига бари таълим бергайдир.
Замонангдан айланай, жидду жаҳдинг бор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Гарвардда ўқийсанми ёки Кембриждами,
Яқиндаги хорижми ё йироқ хориждами,
Сайру гаштлар айласанг Париж ё Форишдами —
Қайда бўлсанг ҳам илминг элнинг даркор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Биз шиддатли замонда давронни ўзгартирдик,
Замон бизни, биз эса замонни ўзгартирдик,
Энг аввало, биз инсон, инсонни ўзгартирдик,
Ўзгарганинг миллатга гурур бўлсин, ор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Янги Ўзбекистон бу — Ватан танҳо Ватандир,
Инглизча сўйласам гар “New Uzbekistan” дир.
Довругинг бутун бутун оламга таралгандир,
Душманларинг абғору дўстларинг бисёр бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Шу давру давронимга мен битсам қасидалар,
Дарров босиб чиқарди чап-чаққон газеталар.
Унча-мунча лашкар ҳам бизларга ҳасад қилар,
Газетким, аскар каби доим тап-тайёр бўлсин,
“Янги Ўзбекистон”га омад доим ёр бўлсин!

Бизда Ватан бошлангай ҳар уй, ҳар хонадондан,
“Отажон”, “Онажон”дан, жондан-да жонажондан.
Дунё тургунча турсин шу давлат соғ-саломат,
Топган тожу давлатинг устувор, пойдор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Трансгегаравийдир бизда эзгу сиёсат,
Салкам қирқ милёнли халқ шу мақсадга қафолат.
Дунё тургунча турсин шу давлат соғ-саломат,
Топган тожу давлатинг устувор, пойдор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Мухтарам Президент, Жаноби Олийлари,
Сиздан розидир минг-минг ўзбек оилалари.
Шахру кенту қишлоқлар — воҳона водийлари —
Элни қўриб ҳар дилда фахру ифтихор бўлсин,
Янги Ўзбекистонга омад доим ёр бўлсин!

Сирожибдин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

сиялари ўқитилмоқда. Ҳолбуки, уларнинг

Давоми 5-бетда

ЁШЛАР — ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН БУНЁДКОРЛАРИ

Фахр

Ўзбекистон ёшлари — янги тарих яратадиган олтин авлод. Чиндан ҳам, уларга шундай баҳо берсак, муболаға бўлмайди. Чунки ҳар соҳада фаол бўлаётган бугунги ёшларимиз мамлакатимиз равнақиға муносиб ҳисса қўиши билан бирга, юртимиз номини дунёға кенг танилтипти ҳам. Бу юртимизда амалға оширилаётган ёшларға оид давлат сиёсати самарасидир. Зотан, энди янги Ўзбекистон ёшлари, чин маънода, келажак бунёдкорлари сифатида куч, билим ва меҳнатлари билан ўзларини намоён этмокда.

“Ватан учун, миллат учун, халқ учун” шиори остида мамлакатимиз мустақиллигининг 34 йиллигига кенг тайёргарлик қўрилайтган шу кунларда юрт равнақи йўлида меҳнат қилаётган айрим ёшларимиз фикрлари билан қизиқдик.

НЕГА “APPLE”НИ ТАШЛАДИМ?

Садоқат ҚОЗИЕВА,
IT мутахассиси, “Шуҳрат” медални соҳиб:

— Йигирма йил аввал Буюк Британияға, у ердан Америкаға бориб, нуфузли компанияларда замонавий соҳалар, хусусан, ахборот технологиялари бўйича тажриба оширганимда, мамлакатимизда бу соҳа вакиллари жуда кам эди. Кейинги йиллардаги улкан ўзгаришлар, барча соҳалардаги ислохотлар Ўзбекистонда ҳам замонавий касблар кескин ривожланишиға хизмат қилаёттир. Энг қувонарлиси, сўнгги 5-6 йил мобайнида IT соҳаси ҳаётимизға шиддат билан кириб келди. Бу биз каби соҳа вакилларига янги-янги гоьлар, куч-гайрат ва илҳом беради.

Мендан неға Американи, “APPLE”ни ташлаб келдиниз деб сўрайдиган аксарият ватандошларға берадиган жавобим ҳам шу, аслида. Тўғри, Америка ўзига хос диёр, техника тарақий этган давлат. Аммо бугун Ўзбекистонда ҳам замонавий технологиялар билан ишлаш салоҳияти сезиларли даражада ошди. IT мутахассислари, умуман, келажак касблари эгалари юксак қадрланяпти. Айниқса, хотин-қизларни бундай соҳаларға жалб қилишға катта эътибор қаратилаётгани диққатға сазовор. Бу имкониятдан фойдаланиб, хорижда юрган кезлар дилға тукканим — Ўзбекистонлик аёл ва қизларни IT соҳасига кенг жалб қилишға эришилман. Айнини пайтда Юнусобод туманида жойлашган шинамгина офисимизда 50 дан зиёд ишчи бор. Яқинда турмушға чиққан, фарзанди бор бир

ДУНЁ ФУТБОЛИ САҲНАСИДА КУЧЛИ БЎЛИШИМИЗ ШАРТ!

Ўтқир ЮСУПОВ,
Футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси дарвозабони:

— Футбол бўйича жаҳон чемпионатиға йўлланмани қўлга киритганимиз шукуҳи қалбларни тарк этгани йўқ. Тарихий лаҳзаларни ҳар гал эсласам, кўнглим энтиқиб кетади.

“Ўзбекистон жаҳон чемпионатиға йўл олди” деган сўзларни эшитиш жуда ҳаяжонли. Бу фақат мен учун эмас, ҳар ўзбек учун фахр, бахт ва тарихий ютуқдир. Бунинг замирида замонавий стадионлар, тайёргарлик жараёнларида замонавий ёндашувлар, умуман, яратилган шарт-шароит, эътибор ётади.

Келинг, яна бир бор тарихий ғалаба онларига назар ташлаймиз. Менимча, бурилиш нуқта-си Лаосдаги сафар ўйинида юз берди. Босим жуда катта эди. Лексин юрагимда “Биз бунга қодирмиз”, деган бир ҳис устун эди. Жамоа юракдан ҳаракат қилди, бор кучимизни бердик. Ўша ўйиндан кейин ички бир овоз: “Бу сафар ростдан ҳам ғалаба қозонамиз”, дер эди.

Энг катта ўзгариш — ишонч ва профессионализмимиз ортди. Мураббийлар, футболчилар, бутун тизимда янгича фикрлаш пайдо бўлди. Ҳар бир ҳаракат аниқ режа асосида ташкил этилди. Ҳар бир ўйинға пухта тайёрландик, рақибларимизни чуқур таҳлил қилдик. Энг муҳими, ҳаммамизда истак ва ишонч кучли эди.

Орзулар қачондир рўёбға чиқди. Фақат умидни узмаслик, меҳнат ва интилишни тарк этмаслиги керак. Мен ҳам болалигимда жаҳон чемпионатини томоша қилиб, бир кун биз ҳам дунё футбол майдонида энг кучли

жамоа билан беллашамиз, жаҳон чемпионатиға чиқамиз деб орзу қилардим. Энди бу орзу рўёбға чиқди. Биздан кейингилар ҳам маррани баланд олиши керак.

Албатта, ғалаба биз учун катта шараф. Президентимиз томонидан эътироф этилиш — меҳнатимиз энг юқори даражада қадрланаётганини билдиради. Қолаверса, энг катта муқофот — халқимизнинг дуолари ва онлам кўзидаги қувонч эди.

Ҳозир ютуқларға маҳлиё бўлиб ўтириш пайти эмас. Жаҳон чемпионатиға тайёргарлик жуда қизгин кетмокда. Жисмоний тайёргарлик муҳим, албатта, лексин руҳий чидам, тактик тайёргарлик ва рақибларни чуқур ўрганиш ҳам шунчалик аъло бўлиши керак. Мураббийлар штаби билан биргаликда юқори даражада тайёргарлик қўришға ҳаракат қиламиз, чунки дунё футбол саҳнасида ҳар жихатдан кучли бўлишимиз шарт.

ТАБИЙ МАҲСУЛОТ БИЛАН ЖАҲОН БОЗОРЛАРИНИ ЭГАЛЛАЙМИЗ

Шерзод НИЯЗИМБЕТОВ,
“Биоғумус” фермер хўжалиги раҳбари, “Келажак бунёдкори” медални соҳиб:

— Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетини тамомлаб, иқтисодчи бўлибманки, мамлакатимиз иқтисодиёти ривожига ҳисса қўишим ва бу йўлда ўз ўрнимни топишим кераклиги ҳақида ўйлайман. Шу маънода, ўзим туғилиб ўсган Қорақалпоқ ерларида 2018 йилдан буён помидорни қуёшда қуришиб, Франция, Италияға экспорт қиламиз. Корхонамизда 200 га яқин масумий ва доимий ишчилар бўлиб, асосан, қишлоғимиздаги аёл-қизларни қабул қилганмиз.

Маҳсулотимизға талаб юқори. Жаҳон стандартларига жавоб берадиган бир неча сертификатларға эға эканимиз миқозларимиз ишончига хизмат қилади. Экологик тоза маҳсулот тайёрлашда бизға Қорақалпоғистоннинг иқлим шароити жуда қўл келади. Помидорни табиий усулда етиштириш баробарида қуриштишни ҳам шу усулда амалға оширамиз. Табиий шароитимиз помидорни уч кундаёқ қуришиб олиш имконини берапти.

Президентимиз билан Ёшлар куни байрамидида учрашиб, шу гапларни айтганимда, “Бу фаолиятининг меғалойиҳа қилишининг учун нима керак?”, деб сўраганларининг ўзиёқ корхонамиз жамоасига катта далда бўлди. Мен бунинг учун салоҳиятимиз, шароитимиз

ЭЛ РОЗИЛИГИГА ЭРИШИШ ОЛИЙ МАҚСАДИМ

Баҳодирбек НАБИЖОНОВ,
Академик В.Воҳидов номидаги Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт маркази қон томир хирургияси ва бўйрак трансплантацияси бўлими жарроҳи, “Келажак бунёдкори” медални соҳиб:

— Бугун замон шиддат билан ривожланяпти. Тиббиётнинг энг илғор усулларини татбиқ этиш, мураккаб касалликларни самарали даволаш талаби ҳар қачонгидан муҳим аҳамият касб этмокда. Зотан, замонавий диагностика ва даволаш технологияларини ўзлаштириш беморларға сифатли ҳамда самарали хизмат қўрсатишни таъминлайди.

2022 йилда Россиядаги академик И.Шумаков номидаги трансплантология ва сунъий органлар миллий тиббиёт илмий-тадқиқот марказида малака оширдим. 2023 йил март ойида Тошкентда Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш марказида қон-томир хирургияси мутахассислигини олдим. Айнини пайтда Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт марказида ангиохирург-трансплантолог бўлиб ишляпман.

Қон-томир касалликлари бўйича 50 дан ортиқ, бўйрак трансплантацияси амалиёти билан боғлиқ 500 дан ортиқ мураккаб операцияларда бевосита иштирок этдим.

Бундан ташқари, эҳтиёжманд аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, қўрсатиладиган малакали ихтисослаштирилган тиббий ёрдани аҳолиға яқинлаштириш мақсадида қон-томир хирургияси ва бўйрак трансплантациясини жойларға бориб ўтказиб келяпмиз.

Ўтган йили Ёшлар куни муносабати билан “Келажак бунёдкори” медални билан тақдирландим. Бу муқофот нафақат менинг, балки тиббиёт марказида мен каби одамлар дардиға

дармон бўлишни истаган барча ёш шифокорларнинг меҳнатига берилган баҳо бўлди.

Президентимиз қўлидан “Келажак бунёдкори” медалини олар эканман, Туркия, Ҳиндистон, Россияда бажарилаётган мураккаб жарроҳлик амалиётларини нафақат ўзим ишлаётган Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт марказида, балки туғилиб ўсганим — Бағдод туманида бажариш, одамлар дардиға дармон бўлиш ниятим борлигини айтдим.

Бугун юқори технологик амалиётлар нафақат республика, вилоят марказларида, балки энг чекка ва олис ҳудудларда ҳам ўтказилмокда. Жорий йилда марказимизға республика бўйича 28 та туман бириктирилган.

Ана шу туманларда мураккаб жарроҳлик амалиётларини ўтказаямиз. Мисол учун,

яқинда Хоразм вилояти Гурлан туманида яна бир юқори технологик операция ўтказишға тўғри келди. Илгари одамлар даво излаб чет элга кетарди. Бегона юрт, бегона одамлар, моддий қийинчиликлар, тил билиш билан боғлиқ муаммолар бор. Вақт, маблағдан ташқари, жонини ҳам хатарға қўйиб, бегона юртда сарсон бўлиб юриш ҳар қандай онлани чарчатади. Шуқўрки, бугун ана шу сарсон-саргардонликка ўрин қолдирилмапти. Трансплантация амалиёти юртимизда муваффақиятли бажариломқда.

Бемор юзидидаги табассум биз — шифокорларнинг кўнглини ўстиради. Зеро, уларнинг саломатлиги, ҳаёти учун доим масъулмиз. Бемор билан бирга азият чекамиз, касалликка қарши бирга курашамиз. Шифокор учун энг катта муқофот ҳам элнинг розилиғи.

етарли эканини айтдим. Давлатимиз раҳбари эса бор имкониятларни ишға солиб, дунё бозорларига кириб олишимиз кераклигини таъкидлади. Насиб қилса, еримизни кенгайтириб, ишончини оқлаймиз.

“Тақдимотимиз давлатимиз раҳбарига жуда маъқул бўлди. Сабаби газ, электр энергияси ишлатмасдан, қўл меҳнатидан фойдаланган ҳолда қўллаб ишчи ўринлари яратиб, Европа бозорларига маҳсулот етказаямиз. Мамлакатимиз экспорт салоҳиятида камхарж, янги йўналишни очиб бера олганимиз кўп бор эътироф этилган. Қолаверса, Италия, Франциядек ривожланган давлатлар билан ҳамкорликнинг эртаси ёруғ, албатта. Шу ўринда айтиш жоизки, маҳсулотимиз италияликларнинг миллий таомларидан бири ҳисобланади.

Истиқболдаги асосий мақсадларимиздан бири консерва заводини қуриш. Консерваланган маҳсулотни нафақат ички бозор, балки Россия ва бошқа қўшни давлатларға ҳам экспорт қилишни режалаштираямиз. Шунингдек, эндиликда узоқ чет давлатларға ҳам етказишни қўзда тутганмиз. Зеро, бизда бу маҳсулотни етиштиришға, қайта ишлашға, юқорида айтганимиздек, тайёр маҳсулот қилишға ҳам барча шароитлар муҳайё. Жаҳондаги энг етакчи помидор қоқи етиштирувчилардан бири Туркия еки Европа билан солиштирадиган бўлсак, иқлим нуқтаи назаридан ҳам, таннарх жиҳатидан ҳам бизда устунлик бор. Шу маънода, корхонамиз эътиборға тушган. Ўзбекистонда энг яхши 30 нафар ёш тадбиркорлар қаторига кирганим менга доимий кўтаринкилик бериб туради.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгесининг энг ёш депутати сифатида ҳам шунини ишонч билан айтаманки, бугун мамлакатимиздаги яратувчан ёшлар фаолияти доим давлатимиз эътиборида. Бундай ёшларни қўллаб-қувватлашдан, бошқаларға ибрат сифатида қўрсатишдан мамлакатимиз ҳар томонлама манфаатдор эканини Президентимиз кўп бора таъкидлайди. Шундай экан, ватан учун, халқ учун, миллат учун наф келтириш йўлидан оғинмайлик.

ЛОЙИҲА ИЧИДАГИ ЛОЙИҲА ЁШЛАРНИНГ ТИЛ ЎРГАНИШИГА КАТТА ТУРТКИ БЕРАДИ

Рустам ҚОРИЕВ,
“Ибрат фарзандлари” нодавлат нотижорат ташкилоти бошқаруви раиси:

— Ҳар бир мамлакатнинг жаҳон миқёсида ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий интеграциялашуви унинг меҳнат бозорида талабгир, етуқ кадрлар захираси билан боғлиқ. Юртимизда таълим соҳасида кечаётган туб ўзгаришлар бу борадаги ислохотларнинг энг муҳим жараёнлари саналади.

Хорижий тилларни чуқур ўргатишни таълим сиёсатининг устувор йўналиши сифатида ривожлантириш, ўқитувчи ва ёшларнинг чет тилларни ўрганишға бўлган қизиқишини оширишға алоҳида эътибор қаратилмокда.

“Ибрат фарзандлари” лойиҳаси ҳам ёшларнинг бепул тил ўрганиши учун ажойиб имконият. Лойиҳа хорижий тилларни бепул, содда, тизимли ва креатив усулда ўргатишни мақсад қилган.

Лойиҳа Ўзбекистонда биринчилардан бўлиб хорижий меҳмонлар учун ўзбек тили ва грамматикасини ўргатишни назарда тутди. Бугунги кунда 22 та хорижий тил,

“Ибрат фарзандлари” лойиҳаси ҳам ёшларнинг бепул тил ўрганиши учун ажойиб имконият.

хорижийлар учун ўзбек тили, саводхонлик дарслари, имо-ишора тили, IELTS, TOEFL, IT-English курслари ўргатиб келиномқда.

“Ибрат фарзандлари” лойиҳаси қисқа вақт ичида You Tube платформасида 863 мингдан ортиқ обуначига эға бўлди. Платформада 2900 дан ортиқ видео жойлаштирилган, деярли 65 миллион марта томоша қилинган.

“Ибрат фарзандлари” доирасида “Ибрат кашфиётлари” лойиҳасига асос солинган. Бу лойиҳа орқали юртимизнинг турли ҳудудлари, жумладан, чекка қишлоқларида хорижий тилларни ўрганаётган ёшлар, дунёнинг ТОП 20 талик университетларига 100 фойзлик

грантни қўлга киритган йигит-қизлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ёшларнинг чет тилларда эркин сўзлаша олиши энг нуфузли халқаро компанияларда ишлаш, давлатлар ўртасидаги мулоқотда самарали иштирок этишини таъминлайди. Бу эртағимиз эгаларининг глобал жараёнларға мослашиши, халқаро майдонда рақобатдош кадр бўлиб воёға етишиға хизмат қилиши билан аҳамиятли.

“Янги Ўзбекистон” мухбирлари
Рисолат МАДИЕВА,
Мунोजат МЎМИНОВА тайёрлади.

5

ТАШАББУС — ЭЗГУ ҒОЯ

АМАЛИЙ НАТИЖАЛАР
БЕРАЁТГАН УЛКАН ИМКОНияТЛАР

Бошланиши 1-бетда

Масъуллар жонланди, ижрочилар енг шимарди, жойларда ташаббусларга хайрихох, ишга чанқок ёшлар майдонга чикди. Орадан ўтган фурсат мобайнида ўзгаришлар яққол кўзга ташлана бошлади, юртдошларимиз ҳар қадамда унинг ҳосиласини ҳис қилаётганини эътироф этдилар.

“Беш муҳим ташаббус” — бугунги кунда мамлакатимиз ёшлар сиёсатида туб бурилиш ясаган, инновация, таълим, спорт,

1-ТАШАББУС МАҚСАДИ:

Ёшларни маданият ва санъатга жалб қилиш, истеъдодини юзага чиқариш

2-ТАШАББУС МАҚСАДИ:

Ёшларни жисмоний тарбия ва спортга жалб этиш, бунинг учун зарур шароитлар яратиш

Биринчи ташаббус бўйича ёшларни маданият ва санъат муассаларига кенг жалб этишга онд давлат дастури лойиҳаси тайёрланди. Унга мувофиқ, 2019-2020 йилларда 14 дан 30 ёшгача бўлган 2 миллион ёшни маданият ва санъатга жалб этиш бўйича худудий “йўл хари-та”ларини тасдиқлаш кўзда тутилди. Шунингдек, болалар мусиқа ва санъат мактабларида қўшимча синфлар, маданият марказларида чолгу, хонаданилик, тасвирий санъат тўғрисида, ҳаваскорлик театр жамоалари ва болалар ансамбллари ташкил этиш белгиланди. Янгидан қуриладиган, реконструкция ва капитал таъмирландиган ҳамда жиҳозланадиган маданият марказлари манзилли рўйхати ҳам шакллантирилди.

Ёшларнинг мусиқа, рассомлик, адабиёт, театр ва санъатнинг бошқа турларига қизиқишларини ошириш, истеъдодини юзага чиқариш ижросини тизимли ташкил этиш, тўғрарак ва синфларга қамраб олинган болаларни рағбатлантириш, жумладан,

ҳар хил танловлар ўтказиш зарурлиги келинди.

Туман ва шаҳарларда маданият марказлари ва умумтаълим мактабларида ёшларнинг қизиқишдан келиб чиқиб, қўшимча 1,5 мингта тўғрарак ташкил этиш вазифаси қўйилди.

— Санъат ва бадий ижод шахс феноменини шакллантирувчи асосий мезондир, — дейди санъатшунос Шохид Эшонбобоева. — Шундай экан, ёшларда эстетик онг, эстетик дид, эстетик иммунитет, эстетик интеллектни шакллантирувчи, маънавий ва тарбиявий аҳамиятга эга бўлган бадий-эстетик ижод намуналарининг ўрнини алоҳида эътироф этиш зарур. Санъатнинг қудратли кучи шундаки, у нафақат инсонга маънавий озуқа беради, балки бутун бир жараёнларнинг, тараққиётнинг қудратли қуроли бўла олади. Адабиёт ва санъат асарларининг кучи унинг халқчил ва тушунарлилигида, кишилар ички руҳий дунёсига эмоционал таъсир кўрсата олишидадир.

Халқимиз асрлар давомида хилма-хил миллий спорт турларини яратганки, бу, ўз навбатида, ёшларнинг жисмоний ва маънавий тарбияси учун асос бўлиб хизмат қилади. Қадимдан кураш, от спорти, камондан отиш, дорбозлик каби спортнинг миллий турлари анча ривожланиб келган. Бугун Ўзбекистон жисмоний тарбия ва спортни оддий жисмоний машқ ва ўйинлардан замонавий олимпия спорт турларига қадам юксак тараққиёт йўлини босиб ўтди.

Иккинчи ташаббус юзасидан тайёрланган ёшларни жисмоний тарбия ва спортга жалб этиш, спорт иншоотлари қувватини оширишга қаратилган дастурда ҳар бир туманда кичик спорт заллари қуриш белгиланди. Шунингдек, мактабларда жисмоний тарбия дарслари самардорлигини ошириш, аҳоли ўртасида спорт маданиятини юксалтириш, оммавий спорт тартибдорлиги ривожлантириш тадбирлари ишлаб чиқилиб, уларни ҳаётга таъбиқ этишга киришилди.

Спорт ҳозирги жамиятнинг янада тараққий этишида ёрдам берувчи қудратли воситадир. Мустақиллик йилларида жисмоний тарбия ва спортнинг оммавийлиги янада кенгайди. Республика аҳолисининг катта қисми спортнинг ҳар хил турлари билан шугуллана бошлади. Давлатимизнинг эътибор марказида соғлом авлод учун олиб борилаётган узлуксиз сайёҳаракатларнинг асосий йўналишларидан бири

сифатида сўнгги йилларда қизлар спортининг жадал ривожланиётганини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Ҳар томонлама пухта ўйланган ғоя ва дастурий режаларнинг босқичма-босқич амалга оширилиши, айниқса, миллий хусусиятларни ҳисобга олган ҳолда жисмоний тарбия машғулотларини олиб борадиган аёл мураббийларини тайёрлаш, улар меҳнатини моддий рағбатлантиришга қаратилган жиддий эътибор бугунги кунда ўзининг бир талай ижобий натижаларини намойён этмоқда.

— Тадқиқотлар сўнгги беш йилда спорт билан мунтазам равишда шугулланган 10-14 ёшли ўғил болаларнинг бўйи ўртача 2,3 сантиметрга, қиз болаларнинг бўйи эса 2 сантиметрга ўсганлигини, вази эса мувофиқ равишда 2,6 килограмм ва 2,9 килограммга ошганлигини кўрсатади, — дейди Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт университети ўқитувчиси, психология фанлари бўйича фалсафа доктори Даврон Назаров. — Болалар спортини ривожлантириш орқалигина Ўзбек спортининг келажиги таъминлаш, халқаро майдонда унинг обрў-эътибор қозонишига эришиш мумкинлиги ҳеч кимга сир эмас. Бу борада олиб борилаётган ишлар натижалари нафақат спортда эришилаётган ютуқларда, балки одамларимиз онгидида юз бераётган ўзгаришларда, уларда фарзандлар келажаги, мамлакат истиқболига масъулилик, дахлдорлик туйғусининг юксалаётганлигида ҳам намойён бўлмоқда.

3-ТАШАББУС МАҚСАДИ:

Компьютер технологиялари ва интернетдан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш

4-ТАШАББУС МАҚСАДИ:

Ёшларни китобхонликка кенг жалб қилиш

Бутун дунёда қадриятлар алмашиши, интеграциялашуви, глобаллашуви, агар таъбир жоиз бўлса, маданиятлар аралашуви, синтезлашуви жараёни кечаётган ҳозирги пайтда ўзга урф-одатларга, маънавий тамойилларга мойил бўлиш табиий ҳол. Бугунги глобаллашуви даврида ахборот тарқатиш низоюда замонавий қиёфага кирди. Интернет тармоғининг жадал ривожланиши жамият ҳаётини тубдан ўзгартириб юборди.

Ушбу жараён нафақат катталар, балки болалар психологиясига ҳам таъсир қилади. Агар ўтган асрнинг 90-йиллари ўрталарида ёшларнинг энг сеvimли машғулотлари мусиқа тинглаш ва телекўрсатув кўриш бўлган эса, ҳозирга келиб компьютер, телефон ва интернет аввалги қизиқишларини ёш авлод ҳаётидан сиқиб чиқарди. Замонамиз ёшларининг 70 фоизи ўз қизиқиш ва сеvimли машғулотлари ҳақида сўз юритганда спорт, дўстлар билан суҳбатлашиш, маънавий ва маданий ҳордиқ чиқариш билан бир қаторда компьютер технологиялари, интернетга бўлган қизиқишини биринчи ўринда тила олади.

Учинчи ташаббусга онд дастур доирасида туман ва шаҳарларда рақамли техно-

логиялар ўқув марказлари ташкил этиш ва уларда бепул таълим бериш, 19 мингта яқин ижтимоий соҳа объектини юқори тезликдаги интернет тармоғига улаш кўзда тутилган эди. Аҳолининг компьютер саводхонлигини ошириш, ахборот технологиялари қизиққан болаларни тўғри йўналтириб, уларни малакали мутахассис даражасига олиб чиқш, дастурий маҳсулотлар яратиш бўйича кўрсатмалар берилди.

— Давлатимиз томонидан ташкил этилган чора-тадбирлар амалга оширилишида ёшларни интернетдаги зарарли хуружлардан асраш, уларни ахборот технологияларидан унумли фойдаланишга ўргатиш масалаларига ҳам алоҳида аҳамият қаратилди, — дейди Рақамли технологиялар вазирлигининг рақамли таълимни ривожлантириш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Жасурбек Қайнарбеков. — Негаки, ахборот урушида инсон онги, миллат руҳияти нишонга айланади. Бу урушда бинолар талафот кўрмас, инсон қурбон бўлмас, лекин унинг мафқуравий, маънавий, руҳий зарарини бирор нарса билан ўлчаб бўлмайди.

Маълумки, аҳоли, хусусан, ёшлар ўртасида китоб мутлоаси ва китобхонлик маданиятини ошириш давлатимиз раҳбарининг доимий эътибориди масалалар сирасига киради. Натижада бугун бадий жиҳатдан юксак, интеллектуал савияни ўстиришга хизмат қиладиган китобларга бўлган талабни ўрганиш, шу жумладан, ижтимоий сўровлар орқали аниқлаш, наشريётлар томонидан чиқариладиган бадий, маърифий, ёшларнинг дунёқарашини кенгайтиришга доир адабиётларнинг (шу жумладан, электрон шаклда) умумий буюртма рўйхатини шакллантириш тизими ҳолати яхшиланди.

Беш ташаббус доирасида мамлакат бўйлаб янги кутубхоналар очилди, электрон китоб платформалари яратилди. 1000 дан зиёд кутубхона янгиланиб, электрон каталоглар жорий этилди. “Yosh kitobxon” каби танловлар мамлакат бўйлаб оmmалашди.

Шунингдек, китоб тарқатиш тизимини янада ривожлантириш ва аҳолининг кенг қатламини қамраб олиш, китоб маҳсулотларининг нархсини шакллантириш ва сотиш бўйича аниқ механизмлар ишлаб

чиқилди. Чоп этилаётган китобларни аҳоли ўртасида оmmавий ахборот воситалари, жумладан, “Маданият ва маърифат” телеканаллари орқали тарғиб қилиш, таълим муассасалари, кутубхоналар, маҳалларда китоб муаллифлари билан ижодий учрашувларни тизимли равишда ташкил этиш масалалари изга тушди.

— Таълим муассасаларида синфдан ташқари ўқиш учун тавсия этилган ўзбек ва чет эл адабларининг мумтоз ва замонавий асарларини танлаб, хрестоматия адабиётлари рўйхатларини қайта қўриб чиқиш ва ўқув жараёнига мутлоаа этилган асарлар асосида иншо ёзиш тизими жорий этилди, — дейди шоир Дониёр Мирзо. — Худудларда ёзувчи-шоирлар иштирокида китоб байрами ва ярмаркаларини ташкил этиш, аҳоли ўртасида бадий жиҳатдан юксак миллий ва жаҳон мумтоз адабиётлари намуналарини тарғиб қилиш, китобхонлар, босма ва электрон китоб ишлаб чиқарувчилар, китоб сотувчилар ҳамда кутубхоначи ва тарғиботчилар орасида танловлар ўтказиш тизими такомиллаштирилди.

“Беш муҳим ташаббус” — бу шунчаки дастур эмас, балки муқобили бўлмаган имкониятлар майдонидир. У ёшларнинг салоҳиятини очиб, жамиятнинг ҳар бир қатламини қамраб олиш, мамлакатнинг интеллектуал ва маданий юксалишига замин яратмоқда. Мустақкам асосга эга бу ташаббуслар янги Ўзбекистон келажаги биллими, соғлом, фаол ва ватанпарвар ёшлар қўлида эканини яна бир бор исботламоқда.

Маълумки, “Беш муҳим ташаббус”нинг амалий натижалари янги имкониятлар учун асос бўлди. Жумладан, бугун лойиҳа олимпиада тусини олган. Унинг олимпиада шаклида ташкил этилиши орқали ёшларга ўз қобилиятларини намойён қилиш ва ривожлантириш имконияти кенгайди. Маҳалла, туман, шаҳар, шунингдек, мактаб, коллеж, техникум ва олий ўқув юртиларида ўтказилаётган “Беш ташаббус олимпиадаси” танловларидан мақсад — ёшларни маъзур йўналишларда фаол қатнашишга ундаш, иқтидорларини аниқлаш ва рағбатлантиришдан иборат.

Олимпиаданинг хусусиятлари ҳақида гапирадиган бўлсак, бунда ҳар бир ташаббус бўйича алоҳида